

Plenum

Torsdag 28.6.2018 kl. 12.01—17.54

11.3. Muntlig fråga om ökande av stödet för rehabilitering av arbetslösa (Antero Laukkanen kd)

Muntligt spørsmål MFT 109/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Också den kristdemokratiska riksdagsgruppen vill ställa en fråga om detta tema.

Debatt

16.12 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Suomi tarvitsee aktiivista mallia niin työnantajapuolella kuin työttömyyspuolellakin. Hallitus esitteli tänään niin sanotun aktiivimalli kakkosen, jossa on monia hyviä elementtejä.

Työttömien joukossa on kuitenkin merkittävä määrä henkilöitä, joiden työkyky on laskenut esimerkiksi terveydellisistä syistä niin matalalle, etteivät he käytännössä kykene työntekoon taikka edes täyttämään näitä aktiivimallin velvoitteita. Heidän elämäntilanteensa parantaminen edellyttäisi enemmänkin kuntouttavaa tukea. Joukossa on myös valtava määrä nuoria, jotka ovat jo aikuisiän alkuvaiheessa täysin syrjäytymässä yhteiskunnasta. Kysynkin nyt ministeri Lindströmiltä: mitä toimenpiteitä hallitus aikoo edistää näiden syrjäytymisvaarassa olevien nuorten hyväksi, ja aikooko hallitus lisätä kuntouttavaa tukea, jotta näiden ihmisten ei tarvitse joutua tämän aktiivimallin vangiksi?

16.13 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tähän kysymykseen siitä, miten työkyvyttömyys otetaan huomioon tässä omatoimisen työnhaun mallissa, mikä täällä nyt on nimetty aktiivimalli kakkoseksi: lääketieteellisen selvityksen perusteella otetaan huomioon, kuten tähänkin saakka.

Mutta sen haluan todeta, että hallitus on kehysriihessä päättänyt ja että me tiedämme, että siellä työttömien joukossa on ihmisiä, joista nyt edustaja Laukkanenkin puhuu, joihin nämä toimenpiteet, mitä me olemme tekemässä, eivät tavallaan kohdistu, monesta eri syystä. Yksi syy näitten NEET-nuorien osalta on se, että he eivät ole missään, he eivät näy missään — eivät ole tilastoissa, eivät ole kortistoissa.

Tämä on iso ongelma, ei pelkästään tämän hallituksen vaan myös seuraavan hallituksen. Tämä on kansallinen ongelma. Me olemme tähän heränneet yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministerin, sosiaali- ja terveysministerin kanssa, koko hallituksessa. Tämä on haastavaa, mikä on se keino, millä me saamme nämä nuoret kiinni.

Kuntouttavaan työtoimintaan: Ilman muuta sitä jatkossakin tarvitaan. Meidän tarvitsee selkeyttää tätä järjestelmää, niin että ihmiset ovat [Puhemies koputtaa] oikeiden palvelujen parissa.

Punkt i protokollet PR 76/2018 rd

16.14 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhteiskunnan arvo mitataan aina siinä, miten se kohtelee kaikkein heikoimmassa asemassa olevia. Hallituksen aktiivimalli on toiminut kuten pelättiin. Työllisyys ei ole parantunut, mutta työttömyysetuuksia tämän toimenpiteen ansiosta [Välihuutoja kokoomuksen ryhmästä] — anteeksi, puhemies, saisinko puhua asiani loppuun? — leikataan enemmän kuin joka toiselta peruspäivärahalta tai työmarkkinatuella olevalta työttömältä. Nämä tosiasiat eivät ole saaneet hallituksen päättää kääntymään, on käynyt päinvastoin. Hallituksen aktiivimallin jatko-osa pakottaa tosiaan työttömät hakemaan rangaistuksen uhalla vähintään neljää työpaikkaa kuukaudessa. Kysyn vastaavalta ministeriltä, kuten edustaja Laukkanen aivan erinomaisesti kysyi: jos työttömistä 30 prosenttia on käytännössä työkyvyttömiä ja 20 prosenttia tarvitsee enemmän sosiaali- ja terveystaloudellista, velvoitatteko te myös nämä henkilöt tällaiseen työnhakuun ja tekemään itse itselleen työllistymissuunnitelman sillä uhalla, että lopulta koko työttömyysturva viedään pois [Puhemies koputtaa] karenssiportaiden päätteeksi?

16.16 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä on hiukan kiusallista, kun aloitetaan sillä, että työllisyys ei ole parantunut. Tuoreet luvut toukokuussa: Pitkäaikaistyöttömyyden laskua, jokaisessa sektorissa työllisyys on parantunut. Työllisyysaste oli 72,3 prosenttia Tilastokeskuksen mukaan, mikä on lähes 3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen vuoden toukokuussa. Ja te sanotte, että työllisyys ei ole parantunut.

Mehän emme tietenkään sano, että joku malli ratkaisee nämä asiat. Minä olen kymmeniä kertoja sanonut tässä salissa, että näistä toimenpiteistä jokaisella on joku vaikutus. Suurin vaikutus on ollut sillä, että talous on lähtenyt kasvuun, se on ilman muuta selvää. Kikysopimuksella oli positiivinen vaikutus. Näillä kaikilla on vaikutusta, mutta on aivan turhanaikaista lähteä arvioimaan, mikä on jonkun aktiivimallin vaikutus työllisyyteen. Sitä ei pysty sanomaan vielä. Mutta sen sanon, että TE-toimistoista [Puhemies koputtaa] virkailijat sanovat minulle, että ihan selvästi on tapahtunut aktivoitumista, ja minä uskon heidän puheisiinsa.

16.17 Rami Lehto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aktiivimalli ykkösellä te veitte monen työttömän pöydästä leivän ja jätitte vesilasin. Nyt te aktiivimalli kakkosella olette viemässä sen pöydänkin, millekä sen vesilasin laskisi. Aika hurjaa menoa hallitukselta.

Ministeri Lindström, reilu vuosi sitten teille eivät enää suomalaisia puolustavat perussuomalaiset arvot kelvanneet. Te, ministeri, teitte poliittisen loikan ja omitte kokoomuslaiset kovat arvot, kuten nämä aktiivimallitkin kertovat. Arvoisa ministeri Lindström, voisitteko kuitenkin hieman näyttää pehmeämpää puolta ja perua aktiivimallit ettekä tekisi näitä rajuja leikkauksia varsinkaan vaikeasti työllistyville?

Puhemies Paula Risikko: Edustaja Lindström — ministeri.

16.18 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Kiitos tittelistä, arvoisa rouva puhemies! [Naurua]

Edustaja Lehto, lukekaa nyt, hyvänen aika, tästä omatoimisen työnhaun mallista ennen kuin lähдете sanomaan mistään kovista ja pehmeistä arvoista. Tämä on huomattava lie-

Punkt i protokollet PR 76/2018 rd

vennys nykytilanteeseen, huomattava lievennys — luotetaan ihmisiin. On tämä porrastus, ei tule heti sanktiota. Kyttääminen ja kuulustelu jäävät paljon vähemmälle, byrokratia vähenee. Tämä on juuri sitä, mistä itse asiassa silloin sanoin, kun tämän työn aloitin, kun minulla oli perussuomalaisten pinssi rinnassa: että voi kun me saisimme systeemin, jossa luottaisimme enemmän työttömiin, ihmisten omiin ilmoituksiin. Nyt se on tässä. Minä olen tähän tyytyväinen. Ettekö te ole?

16.19 Anders Adlercreutz r (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! Aktivointi on sinänsä hyvää, ja eri keinoja tulee kokeilla. [Eduskunnasta: Kyllä!] Kuitenkin tällä hetkellä ollaan siinä tilanteessa, että ainoastaan 20 prosenttia avoimista työpaikoista on julkisesti haettavissa. Yrittäjät ovat esittäneet huolen siitä, että tällainen määrään sidottu hakemuskäytäntö piilottaa näitä nyt tällä hetkellä julkisesti haettavissa olevia työpaikkoja työttömiltä. Jaatteko tämän huolen, ja miten te olette ottaneet tämän asian huomioon nyt tätä valmisteltaessa?

I dagens läge är endast 20 procent av ansökningarna offentligt tillgängliga för de arbetslösa, och företagarna befarar med goda skäl att det här systemet gör att antalet offentliga arbetstillfällen minskar, sådana som är offentligt tillgängliga. Delar ni den här oron, och hur har ni tagit det i beaktande i beredningen?

16.20 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä hallitus on tämän ongelman tunnistanut, ja me olemme tietenkin yrittäneet tehdä toimenpiteitä nimenomaan näitten piilotyöpaikkojen avaamiseksi niin, että niitäkin haettaisiin.

Yksi palaute, mikä nimenomaan yrittäjiltä on tullut, on se, että pelätään sitä byrokratiaa. Varsinkin pienissä yrityksissä rekrytointi vaatii tietenkin aika paljon, ja sen suhteen tietysti me olemme pohtineet vastaantuloa yrittäjiä kohtaan, varsinkin niitä pieniyrittäjiä, jotka tänä päivänä työllistävät Suomessa. Me olemme tunnistaneeet tämän ongelman, mutta ei ole mitään helppoja ratkaisuja näitten piilotyöttömien ja piilotyöpaikkojen suhteen, jotka ovat kummallisia käsitteitä sinällään. Me tiedämme, että on olemassa paljon työpaikkoja, jotka eivät ikinä tule byrokratian tai jonkun muun syyn takia julkiseen hakuun. Senkin takia tämäntoinen omaehtoinen työnhaku, että ihmiset aktivoituisivat ja menisivät hakemaan niitä työpaikkoja — niin kuin vanhaan malliin kysymään, onko töitä — voi olla yksi ratkaisu tähän ongelmaan.

16.21 Juhana Vartiainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Lindtman lähti liikkeelle tästä Antti Kauhasen selvityksestä. Siellä esitetään tällainen kysymys lopussa: ”Mitä tutkimuskirjallisuuden perusteella voidaan päätellä eritasoisesta työsuhteturvasta erikokoisissa yrityksissä?” Tutkija Kauhanen vastaa: ”Kirjallisuudessa pidetään perusteltuna, että työsuhteturva on heikompi pienissä yrityksissä.” Kysytään: ”Onko tutkimuskirjallisuuden perusteella vielä jotain olennaista, jota tulisi ottaa huomioon esillä olevissa sääntelyhankkeissa?” Vastaus: ”Irtisanomissuojan tuottavuusvaikutuksia tarkastelleet tutkimukset päätyvät siihen, että irtisanomissuojan heikentäminen nostaa tuottavuutta.” Kysynkin teiltä, ministeri Lindström: Missä vaiheessa tämä irtisanomissuojauudistuksen valmistelu teillä hallituksessa on? Milloin pääsemme sitä eduskunnassa arvioimaan?

Punkt i protokollet PR 76/2018 rd

16.22 **Työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se arviointi on loppusuoralla. Me olemme yhdessä ministeri Mykkäsen ja ministeri Lintilän kanssa näitä asioita huolellisesti valmistelleet, niin kuin tuossa ensimmäisessä vastauksessani koetin kertoa, mutta asia on tietenkin vielä kesken, ja meillä ei ole mitään lopullista. Mutta ei tässä ole kauheasti aikaa odotella. Kyllä meillä on yhteinen tahtotila sen suhteen, että ihan tässä lähiaikoina me viemme näitä asioita eteenpäin, eli lausunnolle, ja sen jälkeen sitten eduskuntaan. [Jukka Gustafsson: Tuleeko ennen vaaleja jo?]

Puhemies Paula Risikko: No niin, myönnän vielä vastauspuheenvuoron näille henkilöille, jotka omasta ryhmästään esittivät tähän teemaan kysymyksen, ja sen jälkeen mennään seuraavaan kysymykseen, että kaikki kerkiävät sitten näihin vastailija ja saada esille oman kysymyksensä.

16.22 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy ensinnäkin sanoa Vartiaiselle, joka tässä hieman [Oikealta: Edustaja!] — edustaja Vartiaiselle — valikoivasti lainasi: Antti Kauhanen hyvin selkeästi sanoi Helsingin Sanomissa, että jää täysin avoimeksi, mikä se nettovaikutus on työllisyyteen. Ja tämä on fakta. Mutta siellä kyllä kuului tämän hallituksen isännän ääni näissä työmarkkina-asioissa.

Arvoisa ministeri, kun te sanoitte, että en ole lukenut tätä esitystä, niin olen lukenut, ja siitä käy ilmi, toisin kuin te sanoitte, että alkuvaiheessa se velvoite on neljä työpaikkaa ja sen jälkeen arvioidaan ja katsotaan, onko se 0—4. Mutta se ongelma on se, että kun tässä tulee velvoitetta ja keppiä toisensa päälle, niin kyllä tässä on vaikea pysyä perässä, mitä kaikkea työttömän pitää suorittaa, että hän on oikeutettu työttömyysturvaan. Ja kun ministeri kertoi äsken, mitä kaikkea pitää täyttää, niin en varmasti ole ainoa, joka totesi, että vaikea on pysyä perässä.

Ministeri Lindström, kysyn nyt vielä kerran: jos työtön täyttää tämän työnhakuvelvoitteen [Puhemies koputtaa] mutta ei löydä työtä, leikataanko häneltä siitä huolimatta 5 prosenttia työttömyysturvasta? Kyllä vai ei?

16.24 **Työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mennään nyt vielä näiden haettavien työpaikkojen määrään, [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä] kun kerroitte niistä.

Teillä tuntuu olevan nyt jotenkin erilaiset paperit kuin minulla, joka olen esittelemässä tätä asiaa. Haettavien työmahdollisuuksien määrä määritellään työllistymissuunnitelmasa. Työnhakijoilta, jotka voivat hakea itsenäisesti töitä ja joilla on hyvät mahdollisuudet saada työtä, edellytetään neljän työmahdollisuuden hakemista kuukauden aikana. [Oikealta: Kauheata!] Mutta jos työtön tarvitsee työnhakuunsa ja työllistymiseensä tukea, haettavien työmahdollisuuksien määrä ja palvelu sovitetaan hänen tilanteeseensa. Haettavien työmahdollisuuksien määrä olisi matalampi tai hakua ei edellytettäisi lainkaan, ja siinä määrässä huomioidaan työmarkkinatilanne ja myös mahdollinen ammattitaitosuoja. Toivottavasti tämä tuli tässä selväksi. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä — Timo Soini: Eihän se tietenkään selväksi tullut!]

16.25 **Anna Kontula vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Lindström, kaikella kunnioituksella, jos teiltäkin vaatii luntaamista päästä selville, missä meidän aktiivimalli ykkösen ja kakkosen sanktiojärjestelmissä mennään, eikö kuitenkin olisi

Punkt i protokollet PR 76/2018 rd

rehellistä myöntää, että se voi olla vähän hankalaa sen työttömän näkökulmasta? Yksi työttömyysturvajärjestelmän isoja epäkohtia on, että sen piirissä roikotetaan myös todennetusti työkyvyttömiä ihmisiä, ja hallitukselle on annettava propsit siitä, että aktiivimalli ykkösen ja kakkosen välillä se on havahtunut siihen, että näin todella on. Aktiivimalli kakkosen velvoitteita ei enää tähän ryhmään ulotetakaan. Se on edistystä, mutta eikö olisi parempi päästää ihmiset sairauslomalle ja eläkkeelle, jos he työkyvyttömiä ovat?

16.25 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallitus on tehnyt myös tähän kohderyhmään päätöksiä. Minä kovin harvoin nostan omia housujani tässä asiassa, mutta Lex Lindström säädettiin tämän hallituskauden aikana — itse en sitä nimeä toki antanut, vaan silloinen puheenjohtaja Soini, kiitos siitä — ja se vastasi tähän. [Välihuutoja]

Meillä on tällä hetkellä selvitettävänä tämä työttömyyden rakenne, jotta me tiedämme, mistä me puhumme. Siellä on TEMistä Tuija Oivo ja sitten Raija Kerätär, jotka selvittävät tätä työttömyyden rakennetta ja tekevät sen jälkeen toimenpide-ehdotuksia tälle hallitukselle siitä, mitä näille ihmisille pitäisi tehdä, koska he ovat väärissä palveluissa, koska nämä työvoimapolitiittiset toimenpiteet eivät heitä auta. Me olemme tämän tunnistanee, mutta tätä ei ratkaista mitenkään sormia napsauttamalla, vaan ensiksi pitää selvittää, mistä on kyse, keitä he ovat, kuinka paljon heitä on, ja sen jälkeen pitää tehdä näille ihmisille oikeita toimenpiteitä.

16.27 Antero Laukkanen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä on ollut erittäin valaiseva keskustelu ja kyselytunti näin kauden lopuksi, vaikka vähän tunteitakin tässä nousee. Nyt kuitenkin kaikki olemme yhtä mieltä siitä, että on aika paljon nuoria, jotka eivät meinaa päästä elämään kiinni, ja sitten toisaalta me näemme Euroopassa aika paljon toimivia malleja, on esimerkiksi oppisopimuskoulutusmalli, joka tuntuu monessa Euroopan maassa olevan semmoinen uusi mahdollisuus, kun sitä on uudistettu ja järkevöitetty. Kysynkin nyt ministeriltä tästä nuorten erityisongelmasta eli siitä, että vaikka oikeasti kyllä on halua työhön, niin ei ole enää uskoa siihen, että voi työllistyä: ollaanko oppisopimuskoulutusta uudistamassa sillä tavalla, että sen kynnys mataloituu, se on työnantajallekin antava malli ja kannustava myös tälle nuorelle ja sen kynnys on riittävän matala?

16.28 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustajalle tästä erinomaisesta kysymyksestä. Nuorten syrjäytyminen on meidän yhteiskunnassamme erittäin kipeä ongelma, ja siihen on tarvetta puuttua ihan kaikilla hallinnonaloilla.

Tietysti koulutus on parasta lääkettä nuorten tulevaisuudenodotuksien vahvistamiseksi ja nuorten osallisuuden lisäämiseksi, ja myöskin tässä mielessä tärkeää on se, että olemme täällä eduskunnassa tehneet tällä kaudella ison, merkittävän reformin eli ammatillisen koulutuksen reformin, joka tuo uusia työpaikkaoppimisen mahdollisuuksia, muun muassa helpottaa oppisopimuskoulutukseen menoa.

Meillä on uusi koulutusoppimismalli, uusi oppisopimismalli ja työpaikoilla tapahtuva oppiminen tällä hetkellä on helpompaa kuin aikaisemmin, siis päästä sen piiriin. Nyt olisi tärkeää se, että tämä viesti saataisiin leviämään kaikkialle Suomeen, niin että yritykset, jotka kärsivät monin paikoin työvoimapulasta, osaavan työvoiman pulasta, ottaisivat nuo-

Punkt i protokollet PR 76/2018 rd

ria koulutettavia, koska se myös avaa paitsi nuorille oven työelämään myöskin yrityksille mahdollisuuden rekrytoida osaajia.

16.29 Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Tässä on moneen kertaan tosiaan sivuttu nuorison syrjäytymistä, joka liittyy myös nuorisoministerin tehtäviin siltä osin, että meillä esimerkiksi tämä Ohjaamotoiminta on tällä vaalikaudella edennyt erinomaisesti, ja se on ollut suuri menestystarina, ja nimenomaan asiakkaat itse ovat kokeneet sen erinomaisena helpotuksena edelliseen tilanteeseen. He ovat erilaisissa yhteyksissä tuoneet ilmi sen, siis asiakkaat itse, että nimenomaan tällainen yhden luukun periaate, mikä tässä toteutuu, missä heidät sitten osataan ohjata eteenpäin, tekee matalan kynnyksen tulla sinne paikan päälle saamaan sitä apua, myös niille, joille se muuten on — voi sanoa, että tämän olemassa olevan byrokratian kanssa — korkeamman kynnyksen asia. Joten tämä on yksi keskeinen uudistus, mikä on saatu aikaiseksi. Näitä on jo kuutisenkymmentä Ohjaamo-pistettä vuoden loppuun mennessä, ja nämä vakinaistetaan.

16.30 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Lindström, kyllä se sillä tavalla on, että täällä odotetaan vastausta — tuolla televisioruutujen takana sadattuhannet ihmiset ja me täällä salissa — siihen kysymykseen, selkeän yksinkertaiseen kysymykseen, että jos täyttää aktiivimalli kakkosen mukaisen työnhakuehdon eikä työllisty — ei siis työllisty, täyttää hakuehdon mutta ei työllisty — niin leikataanko tällaiselta henkilöltä 5 prosenttia työttömyysturvasta vai ei, aktiivimalli ykkösen mukaisesti. Vastatkaa tähän yksinkertaiseen kysymykseen. Kyllä vai ei? [Eduskunnasta: Ja nyt ei saa luntata!]

16.30 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Tämä seuraamusjärjestelmä on eri asia kuin niin sanottu aktiivimalli, [Antti Lindtman: Kyllä vai ei?] jossa työttömyyden alun omavastuupäiviä vähennettiin seitsemästä viiteen, niin kuin muistetaan, mutta jos työnhakija ei osoita aktiivisuutta, omavastuupäivien vähentämistä vastaava leikkaus tehdään myöhemmin etuuden määrään.

No, työttömyysturvalaissa on jo nykyään estetty se, ettei seuraamuksista ja aktiivimallista muodostu päällekkäisiä kokonaisuuksia. [Eduskunnasta: Kyllä vai ei?] Tämä on toteutettu siten, että karenssin tai työssäolovelvoitteen päättyessä aktiivimallin tarkastelujakso alkaa alusta eikä etuuden määrää alenneta, ja siten, että jos oli alennettu ennen karenssia tai työssäolovelvoitetta, etuus maksetaan kuitenkin täytenä.

Esitettävien muutosten jälkeen seuraamusten ja aktiivimallin suhde säilyy entisellään, ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että työnhakijan jätettyä hakematta työmahdollisuuksia työllistymissuunnitelmassa edellytetyllä tavalla, hänelle asetetaan karenssi. Karenssin päättyttyä mallin tarkastelujakso alkaisi alusta ja etuutta maksettaisiin täysimääräisesti. [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa]

Puhemies Paula Risikko: Edustaja Rinne, lyhyt kysymys nyt, muut rauhoittuvat.

16.31 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä olen koulutuskeltani juristi ja näihin työmarkkina-asioihin ja työttömyysturva-asioihin liittyen hoitanut aika

Punkt i protokollet PR 76/2018 rd

paljon asioita työttömyyskassan hallituksen puheenjohtajana. Nyt kysyn teiltä, kun minä en ymmärtänyt tuosta vastauksesta yhtään mitään: [Vasemmalta: En minäkään!] Kysyin teiltä yksinkertaista vastausta siihen, että jos täyttää työnhakuehdon aktiivimalli kakkosen mukaisesti mutta ei työllisty, niin menettääkö aktiivimalli ykkösen mukaisesti työttömyysturvaa 5 prosenttia vai ei. Vastatkaa vain ”kyllä” tai ”ei”, se riittää.

16.32 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): No, yksinkertaistettuna tämä asia menee niin, että jos se työnhakija ei edes yritä hakea niitä työmahdollisuuksia, [Välihuutoja vasemmalta] hän saa karenssin tai työssäolovelvoitteen, mutta jos yrityksistä huolimatta ei niissä pyrkimyksissä onnistu, etuuden määrää leikataan mallin mukaisesti. [Timo Soini: Johtajat ja ylioppilaat kyselee duunarilta!]

Tässä on kaksi eri asiaa kyseessä: [Ben Zyskowiec: Tässä on kaksi eri systeemiä!] oma-toimisen työnhaun malli ja sitten aktiivimalli. Tämä toinen on siis se, että sitä työtä koetaan hakea, ja jos ei sitä onnistu saamaan, niin silloin se aktiivimalli, totta kai, puree. [Suna Kymäläinen: Kyllä vai ei! — Välihuutoja] Totta kai puree.

Talman Paula Risikko: Den här frågan är i det här skedet slutbehandlad. Vi återkommer säkert till detta tema ännu under hösten.

Frågan slutbehandlad.